

Aleksandra Partyk

dr, Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego
ORCID: 0000-0003-3196-6601
apartyk@afm.edu.pl

Kamil Szpyt

dr, Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego
ORCID: 0000-0002-2307-8789
kszpyt@afm.edu.pl

**Sprawozdanie z Konferencji Naukowej
„Prawna problematyka śmierci człowieka w obliczu
rozwoju sztucznej inteligencji”, Krakowska Akademia
im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego,
21–22 października 2019 r.**

W dniach 21–22 października 2019 r. na terenie Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego z inicjatywy Wydziału Prawa, Administracji i Stosunków Międzynarodowych, przy współudziale Miasta Kraków, została zorganizowana Konferencja Naukowa „Prawna problematyka śmierci człowieka w obliczu rozwoju sztucznej inteligencji”. Złożyły się na nią cztery sesje tematyczne, w których referaty wygłosili przedstawiciele nauki oraz praktycy reprezentujący zarówno ośrodki naukowe z całej Polski (w tym z Częstochowy, Katowic, Krakowa, Lublina, Poznania, Rzeszowa i Szczecina), jak i kancelarie prawne i mediacyjne. Podejmowana problematyka została ujęta niezwykle kompleksowo i wielowątkowo, co obrazują treści poszczególnych wystąpień.

Konferencje poprzedziło posiedzenie Wirtualnej Katedry Etyki i Prawa. To naukowe konsorcjum zrzesza w swoich szeregach najwybitniejszych współczesnych badaczy problematyki prawa nowych technologii i ma na celu przeprowadzanie analiz oraz badań zagadnień prawnych i etycznych związanych m.in. z rozwojem sztucznej inteligencji, *blockchainem* oraz cyberbezpieczeństwem.

Uczestników obrad konferencyjnych powitał prof. Mariusz Załucki, przewodniczący komitetu organizacyjnego. Natomiast oficjalnego otwarcia dokonała reprezentująca władze Wydziału dr Agnieszka Kubiak-Cyrul.

Pierwszym wystąpieniem był referat *AI w pracach Rady Europy*, który wygłosił prof. Marek Świerczyński. W sposób frapujący dokonał on nakreślenia stanu współczesnego unijnego ustawodawstwa z zakresu sztucznej inteligencji, które następnie zostało uzupełnione i rozwinięte uwagami poczynionymi przez dr Agnieszkę Kubiak-Cyrul w jej wystąpieniu *Rekomendacje OECD i Komisji Europejskiej na temat standardów rozwoju AI*.

W dalszej kolejności swoje przemyślenia na temat Śmierci człowieka i jej możliwych skutków w obszarze AI zaprezentował prof. Mariusz Załucki. Skupił się on przede wszystkim na zagadnieniach z zakresu prawa spadkowego, w tym na ewentualnej możliwości wykorzystania sztucznej inteligencji do wydawania orzeczeń w takich sprawach. Z kolei prof. Dariusz Szostek (*Smart contract a śmierć*) i prof. Jakub Szczerbowski (*Programy komputerowe typu smart contract a problematyka dziedziczenia*) przybliżyli słuchaczom kwestie związane z tzw. sprytnymi kontraktami i możliwością ich wykorzystania w regulowaniu prawnej sytuacji człowieka *mortis causa* oraz konsekwencji, jakie może wywołać śmierć jednej ze stron takiego kontraktu.

Po krótkiej przerwie nastąpił drugi panel rozpoczęty przez wystąpienie prof. Grzegorza Koziela pt. *Rejestracja przedsiębiorców w CEIDG albo w rejestrze przedsiębiorców KRS w trybie internetowym z wykorzystaniem sztucznej inteligencji de lege lata i de lege ferenda a śmierć założyciela albo jego reprezentanta składającego wniosek o wpis*. Następnie kontrowersyjną problematykę wykorzystania AI do rozstrzygania sporów sądowych podjęła w swoim referacie dr Katarzyna Jasińska (*Czy referendarza w Lublinie może zastąpić sędzia-robot*). Poruszone przez nią zagadnienia należy uznać za szczególnie aktualne w kontekście podejmowanych obecnie w Unii Europejskiej działań legislacyjnych, których najjaskrawszym przykładem jest Estonia.

O fakcie, że sztuczna inteligencja może służyć nie tylko usprawnianiu i poprawianiu ludzkiego życia, ale również jego odbieraniu, przypomniał uczestnikom konferencji dr Jakub Sznajder w wystąpieniu pt. *Konsekwencje prawne wykorzystania sztucznej inteligencji w bezzatogowych bojowych operacjach lotniczych*. Obrady tego dnia zostały zakończone referatem dr. Kamila Szpyta poruszającym cywilnoprawną problematykę transferu ludzkiego umysłu na syntetyczny nośnik, ze szczególnym uwzględnieniem wynikających z tego komplikacji na gruncie uregulowań *mortis causa* (*Mind uploading – ostateczny argument za nadaniem sztucznej inteligencji podmiotowości prawnej czy gwóźdź do trumny prawnych uregulowań mortis causa?*).

W drugim dniu konferencji pierwszy panel moderował dr Szpyt. Wystąpienie otwierające – w imieniu prof. Tomasza Strąka i własnym – przedstawił mgr Dawid Fajdek. Dotyczyło ono kwestii wpływu problematyki sztucznej inteligencji na sferę podatkową (*Śmierć uprawnionego do systemu sztucznej inteligencji, a konsekwencje prawno-podatkowe dotyczące wytworów tego systemu*). Następnie zaprezentowany został referat dr Agnieszki Sznajder pt. *Wybrane aspekty prawne zarządzania kryzysowego z wykorzystaniem sztucznej inteligencji a śmierć w wyniku klęski żywiołowej*. Kolejne wystąpienie dotyczyło frapującego zagadnienia odpowiedzialności za śmierć pacjenta, jeśli do zdarzenia doszło przy korzystaniu przez personel medyczny z nowoczesnych technologii. Referat *Śmierć pacjenta wywołana zastosowaniem sztucznej inteligencji w technologiach medycznych* przedstawiła – w imieniu swoim i mgr. Damiana Bara – mgr Marzena Czochra. Panel trzeci zakończyło wystąpienie mgr. Grzegorza Urbanika, który omówił ciekawe zagadnienie związane z wypadkami komunikacyjnymi, w których udział brały autonomiczne pojazdy (*Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez pojazd autonomiczny w kontekście zadośćuczynienia za śmierć osoby najbliższej*). Następnie odbyła się ożywiona dyskusja.

Kolejnym punktem obrad była prezentacja materiałów audiowizualnych partnera konferencji – Urzędu Miasta Krakowa, którą nadzorował dr Szpyt.

Ostatni, czwarty panel moderował prof. Załucki. Pierwszy referat przedstawił prof. Jacek Mazurkiewicz, który niezwykle plastycznie odnosił się do problematyki dóbr osobistych osób zmarłych w kontekście rozwoju sztucznej inteligencji. Wystąpienie zatytułowane *Inteligencja dołuje. Niech żyje sztuczna inteligencja! Dobra osobiste zmarłych w objęciach elektronicznych aniołów i wydane na pastwę elektronicznych hien* na długo pozostanie w pamięci słuchaczy.

Następny referat pt. *(Nie)wyjaśnialna sztuczna inteligencja w zautomatyzowanym postępowaniu sądowym* zaprezentowała mgr Maria Dymitruk. Kolejne wystąpienie przygotowała dr Iga Bałos, która zwróciła uwagę na problem rozwoju sztucznej inteligencji z perspektywy prawa autorskiego (*Trenowanie wybranych modeli sztucznej inteligencji a uprawnienia twórców żyjących i zmarłych*).

Następnie dr Aleksandra Partyk stawiała pytania o to, czy w sprawie cywilnej (np. o zachówek) dopuszczalnym byłoby zastąpienie sądu wykwalifikowanymi robotami (*Legitim 2.0., czyli o robocie przyszłości... rozstrzygającym spory zachówkowe*). Ostatnie wystąpienie przygotowała dr Beata Więzowska-Czepiel, która analizowała możliwość wykorzystania dobrodziejstw sztucznej inteligencji w postępowaniach arbitrażowych.

Obrady zakończyła ożywiona dyskusja. Rozważano, czy w sporach sądowych sztuczna inteligencja mogłaby zastąpić sędziów i czy nie godziłoby

to w prawa stron do sądu. Debata pozwoliła na zwrócenie uwagi na liczne aspekty omawianych zagadnień.

Konferencję zamknął prof. Załucki, który podsumował wystąpienia podkreślając ich wagę oraz aktualność tematów nad którymi dyskutowano. Serdecznie podziękował on wszystkim prelegentom i słuchaczom za udział w obradach. Zauważył, że w wydarzeniu brało udział wielu studentów prawa KAAFM, którzy z zaciekawieniem słuchali wystąpień. Profesor podziękował również współorganizatorom za trud włożony w przygotowanie tego wydarzenia.